

ODPADY

ELEKTRONICKÝ NEWSLETTER ODBORNÉHO MĚSÍČNÍKU ODPADY

ČÍSLO 11 / 1. 6. 2011

Požadavek EU na čistírny nesplnilo 10 procent obcí

Deset procent obcí dosud nesplnilo požadavek Evropské unie na moderní čistírny odpadních vod a kanalizace. V Česku je měly mít všechny obce nad 2000 obyvatel do konce roku 2010. Celkem šlo o 630 sídel, informoval místopředseda Sdružení oborů vodovodů a kanalizací ČR (SOVAK) Miroslav Nováček.

Ne všechny naplánované projekty jsou podle něj už hotové, ale pracuje se na nich, což prý odpovídá závazku Česka při vstupu do EU v roce 2004. Za zdržení podle něj může složitá administrativa v ČR i Bruselu. Česku za nedodržení závazku hrozila od unie sankce. Nováček nesdělil, zda ČR pokutu dostane.

Čeští vodohospodáři už v minulých letech varovali, že Česko nemá šanci v termínu splnit tuto unijní směrnici. Problémy předpovídali kvůli tomu, že unijní dotace nekryjí plně náklady

na zajištění ekologického čištění, a varovali, že zpracování projektů i jeho hodnocení je zbytečně administrativně náročné.

V Česku do současnosti normu splnilo přes 90 procent aglomerací, které to měly nařízené, uvedl Nováček. „To, že (stavba) fyzicky ještě nestojí a nepracuje, znamená, že nebyl splněn závazek. Závazek byl, že města a obce nad 10 tisíc obyvatel budou mít kanalizační systém s čištěním odpadních vod, a města a obce nad 2000 obyvatel mají zase další parametry,“ podotkl Nováček. „Všechny tyto

parametry těchto závazků byly z více než 90 procent splněny, přičemž dobíhají ty projekty při té realizaci,“ dodal. Česku teoreticky hrozí za nesplnění normy pokuty; Ministerstvo životního prostředí ale dříve upozorňovalo, že například Francie normy v minulosti také nesplnila, a pokuty nedostávala.



V ČR neklesá objem odpadu na skládkách, v Evropě ano

Objem komunálního odpadu, který skončil na skládkách v Česku, od roku 2003 do roku 2009 neklesl. Stále jde zhruba o 70 procent odpadu. V západní Evropě ho přitom ze skládek ubývá, z větší části jej spalují. Na mezinárodním vodohospodářském a ekologickém veletrhu Watenvi v Brně to uvedl Jaromír Manhart z odboru odpadů ministerstva životního prostředí.

V Česku je podle něj v současnosti 179 skládek, v minulých letech jich bylo o něco méně, protože některé byly uzavřeny. „Objem odpadu, který končí na skládkách, je ovšem stabilní,“ dodal Manhart. Zhruba 30 procent odpadu, který neskončí na skládkách, je podle něj materiálově nebo energeticky využit. Podle něj není pravděpodobné, že by se poměr odpadu, který skončí na skládkách, v roce 2010 změnil. Statistiky za loňský rok se ale zatím ještě zpracovávají.

V Česku podle něj fungují tři spalovny komunálního odpadu a 24 spaloven nebezpečných odpadů. Další spalovny by měly vyrůst například v Karvině nebo Chotíkově na Plzeňsku.

V porovnání se zeměmi střední a východní Evropy si prý Česko, co do nakládání s odpady, nestojí špatně. Má prý dost spaloven a skládek. Ovšem v porovnání se státy západní Evropy zaostává v tom ohledu, že tam se většina odpadů spaluje. Nejlépe je na tom Švýcarsko, kde připadá na sedm milionů obyvatel 38 spaloven komunálního odpadu a kde od roku 2000 už prý nefunguje žádná skládka. Skládkování by v Česku měl omezit připravovaný zákon o odpadech, který by měl platit od roku 2014. Ministerstvo chce například zvednout poplatky těm, kteří na skládce přivezou odpad. V současnosti se za tunu odpadu platí základní poplatek 500 korun, tento poplatek by měl po roce 2014 stoupnout na 2000 Kč. Podle ministerstva by se příjem díky těmto poplatkům mohl zvýšit až na 6,5 miliardy korun za rok. Podle Manharta se přesto situace v Česku tak rychle nezmění. „Bez skládek se ještě neobjedeme tak pět až šest let,“ uvedl.

Podle statistik z EU vyprodukovali Češi v roce 2008 sice nejméně komunálního odpadu na obyvatele, zato výrazně zaostávali právě v recyklaci odpadu. Jeden obyvatele Evropské unie v průměru za rok 2008 vytvořil 524 kilogramů komunálního odpadu, přičemž v Česku to bylo 306 kilogramů, což bylo vůbec nejméně z 27 členských států unie.

Češi ale podle Eurostatu recyklují minimum odpadu. Méně odpadu – jedno procento – recyklují jen v Rumunsku a v Bulharsku, kde podle evropského statistického úřadu recyklaci vůbec neznají a veškerý odpad končí na skládkách. Evropská unie nicméně požaduje po členských státech, aby skládkování odpadů radikálně omezily. Chtěla, aby se materiálové využití komunálních odpadů zvýšilo nejméně na 50 procent do roku 2010. To se ale České republice s největší pravděpodobností nepodaří splnit.

V aktuálním čísle časopisu

ODPADY



se mj. dočtete:

- TÉMA: Vodohospodářská infrastruktura
- Zásahy hasičů na hořících skládkách
- Kdy šrot přestává být odpadem
- Kolik je vlastně komunálních odpadů?
- Surovinová bezpečnost

Ukázkový výtisk zdarma na

www.odpady.ihned.cz

economia
OBSAH ROZHODUJE

Veletrh Watenvi v dvouletém cyklu

Další ročník Mezinárodního vodohospodářského a ekologického veletrhu Watenvi se bude konat až v roce 2013. Pořadatelé akce, jimiž jsou Sdružení oborů vodovodů a kanalizací ČR (SOVAK) a Veletrhy Brno, jsou pro dvouletý cyklus, nikoli pro každoroční pořádání jako dosud. Na letošním ročníku Watenvi, který proběhl na brněnském výstavišti, to uvedl místopředseda SOVAK Miroslav Nováček. Podle něj se tato změna děje na návrh vystavovatelů. Podobné evropské vodohospodářské akce se prý také konají jednou za dva roky. Přechod na dvouletý cyklus mimo jiné ušetří vystavovatelům i organizátorům náklady. Vodohospodářský veletrh tvoří Mezinárodní vodohospodářská výstava Vodovody – kanalizace a Mezinárodní veletrh technologií pro tvorbu a ochranu životního prostředí. Veletrh představuje novinky ve vodním a odpadovém hospodářství a v ochraně životního prostředí. Letos se ho zúčastnilo téměř 200 vystavovatelů z 13 zemí.

Popelnice na zelený odpad

Více než 1700 lidí v Ostravě a okolí si už objednálo speciální popelnice na zelený odpad a pravidelně si je nechává vyvážet. Novinku nabízí od letošního jara společnost OZO Ostrava, která se ve městě stará o odvoz a zpracování odpadů. Za vývoz nádoby o objemu 120 litrů platí Ostravané 60 korun měsíčně, za dvojnásobně velkou popelnici 80 korun. Mimo Ostravu služba stojí 80 a 95 korun. Popelnice vyvážejí tyto nádoby od dubna do listopadu každé dva týdny. Kromě toho mohou občané stále vozit a zdarma odkládat zelený odpad do sběrných dvorů, v obcích mimo Ostravu do kontejnerů zajištěných obcí. Ze svezene zeleně vyrobí kompostárna v Ostravě-Hrušově kompost a zeminový substrát, které bude OZO prodávat firmám i jednotlivcům.

OSN: Obnovitelné zdroje by mohly vzrůst

Obnovitelné zdroje energie by mohly do roku 2050 krýt světovou poptávku z téměř 80 procent, pokud tomu budou vládní politiky nakloněny. Uvádí to zpráva OSN, kterou schválily vlády. Rozpětí této předpovědi je ale velmi široké, a to od 15 do 77 procent pro rok (Pokračování na stránce 2)

Průměrný Čech loni vytrídil 36,6 kilogramu odpadu

Průměrný Čech loni vytrídil 36,6 kilogramu papíru, plastů, skla a nápojových kartonů. ČTK o tom informovala firma EKO-KOM, která zajišťuje třídění odpadu v celém Česku. Celková míra recyklace obalů se tak v Česku za loňský rok zvýšila o více než šest procent. Zatímco v roce 2009 systém EKO-KOM zajistil využití a recyklaci pro skoro 565 600 tun obalových odpadů, v minulém roce již pro více než 603 tisíc tun.

Díky třídění odpadů se loni ušetřilo tolik oxidu uhličitého (CO₂), kolik vyprodukuje deset procent aut v ČR za rok provozu. Tříděním a recyklací odpadů se podařilo v roce 2010 snížit produkci skleníkových plynů o 954 579 tun CO₂ a uspořit tolik energie, kolik v průměru spotřebuje za rok 260 tisíc domácností. Lze to přirovnat ke všem domácnostem jednoho kraje, uvedla firma na základě takzvané LCA analýzy, která posuzuje všechny fáze životního cyklu odpadu a jeho vliv na životní prostředí.

Peníze vybrané na autovraky možná půjdou do Zelené úsporám

Vláda souhlasila s návrhem novely, která umožní použít část poplatků vybraných Státním fondem životního prostředí na ekologickou likvidaci autovraků v programu Zelená úsporám. Novelu odpadového zákona, která by mohla uvolnit na zateplování domácností stamiliony, ještě musí schválit parlament. Vláda sněmovnu požádá, aby o normě rozhodla ve zrychleném řízení, aby bylo možné peníze použít k novému účelu co nejrychleji.

Program Zelená úsporám disponuje 19 miliardami korun, zájem o dotace je ale tak veliký, že žádosti převyšují tuto částku o osm miliard. V dubnu získal ministr životního prostředí Tomáš Chalupa souhlas vlády k odejmutí podpory veřejným budovám, tím ušetřil čtyři miliardy. Kontrolou všech typů žádostí by podle něj měla vzniknout úspora ve výši miliardy korun. Dalších 600 milionů korun lze očekávat z prodeje emisních povolenek do Japonska a Německa a 250 milionů korun ze snížení technické asistence.

Ekologické poplatky při registraci staršího auta nebo při jeho první registraci u dovezeného vozu se v Česku platí od roku 2009. Vztahují se na auta, která neplní emisní normu Euro 3 a vyšší, a činí od 3000 do 10 tisíc korun. Podle dřívějších údajů Sdružení automobilového průmyslu se to dotýká více než poloviny všech osobních aut v Česku, tedy přibližně 2,5 milionu vozů. Vybrané peníze jsou příjmem Státního fondu životního prostředí a sloužit mají k likvidaci autovraků. V roce 2009 takto fond vybral 670 milionů korun, loni 606 milionů. Z vybraných peněz zatím SFŽP loni rozdál 200 milionů loni, zájemcům o likvidaci autovraků nabízí podporu i v letos vypsaném programu.

Nyní lze vybrané peníze podle zákona použít „na podporu sběru, zpracování, využití a odstranění vybraných autovraků“. Velká část z vybraných prostředků ale zůstává nevyužita na účtu SFŽP. „Proto se navrhuje rozšíření účelového určení výnosů z poplatku i na podporu ochrany jiných složek životního prostředí,“ uvádí zpráva zveřejněná v elektronické legislativní knihovně vlády.

Program Zelená úsporám je určen na podporu úspor energie a využití obnovitelných zdrojů energie v obytných domech. Podpora se poskytuje formou nenárokové dotace. Program je financován z příjmů z prodeje emisních kreditů.

Obavy z jaderné energie mají kvůli Fukušimě tři čtvrtiny Čechů

V souvislosti s havárií japonské jaderné elektrárny Fukušima mají tři čtvrtiny obyvatel České republiky obavy z používání jaderné energie v Česku. Vyplývá to z dubnového průzkumu Centra pro výzkum veřejného mínění. Většina obyvatel nicméně důvěřuje české vládě při rozhodování o jaderné energetice. Z dotazovaných 42 procent lidí vyjádřilo malé obavy z jaderné energie, 28 procent uvedlo, že má střední obavy, a 6 procent Čechů má z jádra kvůli Fukušimě velké obavy.

Strach lidí z jaderné energie je však podle studie nižší než během průzkumů v osmdesátých a devadesátých letech minulého století, které zjišťovaly mínění po havárii jaderné elektrárny v ukrajinském Černobylu v roce 1986. Větší strach z jádra vyjadřují ženy.

Při rozhodování o jaderné energetice důvěřuje české vládě 61 procent dotázaných. Naopak s nedůvěrou hledí k vládním rozhodnutím o jádru necelých 30 procent lidí. Vláda po havárii Fukušimy uvedla, že nehodlá nic měnit na svém přístupu k jaderné energetice a počítá nadále s dobou Jaderné elektrárny Temelín.

Průzkum se také zabýval otázkou, zda by lidé byli ochotni bydlet v okruhu 20 až 30 kilometrů od jaderné elektrárny. Kladně se vyjádřilo 67 procent lidí. Určitě by se odstěhovalo 11 procent Čechů, 22 procent uvedlo, že by se asi odstěhovali.

Z průzkumu rovněž vyplynulo, že polovina lidí měla po havárii Fukušimy trochu obavy o zdraví své nebo svých blízkých. Na deset procent lidí uvedlo, že měli velké obavy. Zhruba pět procent lidí přijalo kvůli Fukušimě opatření na ochranu svého zdraví.

(Pokračování ze stránky 1)

2050. Nyní zajišťují obnovitelné zdroje asi 12,9 procenta dodávek elektřiny na světový trh. Zpráva Mezivládního panelu pro změny klimatu (IPCC) o podpoře solární, větrné a vodní energetiky zhruba odpovídá návrhu, který zpracovali vědci. Ekologové dodali, že některé postřehy dostaly menší váhu, zejména kvůli opozici ropných exportérů.

Nezaměstnaní budou v Ostravě zametat

V ulicích Ostravy se do veřejně prospěšných prací zapojilo 85 nezaměstnaných, jejichž práce by měla napomoci zlepšení ovzduší ve městě. Dalších 15 lidí k nim přibude od června. Nově zaměstnaní lidé by se měli primárně věnovat zametání a úklidu, protože prach v ulicích má na stav ovzduší nezanedbatelný vliv. Peníze na jejich zaměstnání jsou vyčleněny na půl roku. Noví pracovníci působí či budou působit v ostravských obvodech Poruba, Jih, Moravská Ostrava a Přívoz, Slezská Ostrava a Radvanice a Bartovice.

Nejlepším ekozemědělcem je včelařka

V soutěži o nejlepšího ekologického zemědělce roku letos zvítězila včelařka Simona Adamcová z Rokytníku na Náchodsku. Pětatřicetiletá Adamcová, která je původním povoláním hudebnice a učitelka na umělecké škole, chová 300 kmenových včelstev. Rozmístěna je má převážně na lesních stanovištích v nadmořské výšce 600 metrů výhradně na území Chráněné krajinné oblasti Broumovsko. Její biomed z Rokytníku byl již dvakrát oceněn značkou Regionální potravina Královéhradeckého kraje a ekovčelařka také dvakrát obdržela titul Potravinař a potravina Královéhradeckého kraje.

Přestavba čističky

Pardubické vodárny letos chystají investici zhruba za půl miliardy korun. Zmodernizují biologickou čističku odpadních vod. Čističku vodárny vlastní, koupily ji od chemičky Synthesia před pěti lety za 485 milionů korun. Její modernizacelepší životní prostředí, například kvalitu vody v Labi. Původně měla být rekonstrukce dražší, odhadem měla vyjít na 700 milionů korun. Chemička ale zrušila část výroby, a čistička by tak měla zbytečně velkou kapacitu. Vodárny proto musely přepracovat projekt a celou modernizaci posunout až na letošek. V současné době pokračuje soutěž na zhotovitele.

ČR kvůli erozi půdy hrozí od EU pokuta

Evropská komise navrhla Česku kvůli erozi zemědělské půdy pokutu 180 milionů korun. Ministerstvo zemědělství nyní rozhodnutí EK studuje a nevyloučilo odvolání. Erozi je nyní v České republice ohrožena téměř polovina orné půdy.

„EK sankce navrhuje ještě za minulé období 2006 až 2008, kdy byla pravidla správné zemědělské praxe v České republice nastavena tak benevolentně, že v tomto okamžiku čelíme reálné hrozbě pokuty. Návrh EK nyní detailně vyhodnocujeme a následně zvážíme možnosti odvolání,“ uvedl ministr zemědělství Ivan Fuksa.

Dobrovolníci sbírali v Maďarsku odpad

Na 162 tisíc dobrovolníků se o víkendu 21. a 22. května zúčastnilo vůbec první celomaďarské kampaně, jejímž cílem byl sběr odpadu. Aktivisté, mezi nimiž nechyběli ani veřejné osobnosti jako například vicepremiér a ministr spravedlnosti Tibor Navracsics, nasbírali několik tisíc tun odpadu, uvedla agentura MTI.

Do uklízení parků, příkopů podél silnic, luk, říčních břehů i koryt řek na 800 místech po celé zemi se podle ministra životního prostředí Zoltána Illése zapojili obyvatelé z okolí, politikové, představitelé místních úřadů i ekologičtí aktivisté.

Asi čtyřicetičlenný tým maďarských potápěčů spolu s kolegy z jihoslovenského Komárna pracoval na čištění dna jezera Balaton, které je jedním z nejoblíbenějších rekreačních destinací v zemi. Další skupina potápěčů vytahovala odpadky z rybníků v národním parku Aggtelek na severovýchodě země, který je na seznamu světového dědictví UNESCO.

Aktivisté měli rovněž za úkol zmapovat nelegální skládky. Akci sponzorovaly ministerstva spravedlnosti a místního rozvoje a občanské organizace.



EU se shodla na zátěžových testech jaderných reaktorů

Evropské unii se po složitých a zdoluhavých jednáních podařilo dohodnout na tom, jakou podobu by měly mít zátěžové testy evropských jaderných zařízení. Uvedly to diplomatické zdroje. Na konání testů ještě v letošním roce se unie dohodla v reakci na krizi, jež se rozpoutala v Japonsku po ničivém zemětřesení a následné cunami. Ty vážně poškodily tamní jadernou elektrárnu Fukushima.

Potíž při unijních jednáních nebyla s tím, že by se testy měly v EU uskutečnit, neboť na tom se unie byla schopna dohodnout už dříve. Komplikace způsobovalo to, jakou konkrétní podobu by měly mít. Detaily zatím nejsou k dispozici, představitel by je dopoledne měl eurokomisař Günther Oettinger. Rozdílné názory panovaly o rozsahu testů. Evropská komise a zejména eurokomisař pro energetiku Günther Oettinger dlouhodobě usiloval o mimořádně přísná kritéria, která by zahrnovala třeba i teroristické riziko či případný pád letadla na elektrárnu. Tyto aspekty odmítali ale například Francouzi, kteří spolu s Brity chtěli testování omezit jen na odolnost vůči přírodním katastrofám.

Ještě nedávno pak komisař tvrdil, že „pod odlehčené testy odolnosti se nepodepíše“. Oettinger ale dnes v německém rozhlasu podle agentury Reuters nicméně řekl, hrozba terorismu zůstane i nadále mimo celoevropské testy a nakládání s ní bude pod národními regulátory. „Otázka, jak se bránit proti nebezpečím teroru, nepatří k úkolům pro nadnárodní úřady, ale je částí vnitřní národní bezpečnosti,“ prohlásil na stanici Deutschlandfunk. „Proto respektuji, že některé členské země říkají, že nechtějí vykládat své karty. To by mohlo i podněcovat k terorismu,“ dodal.

Jaderné elektrárny má v 27členné EU 14 zemí. K nejhlasilším kritikům jaderné energie patří dlouhodobě Rakousko, které má problémy i s českou elektrárnou Temelín ležící poblíž jeho hranic. To uvítalo, že poprvé vznikne jaderný bezpečnostní program na celoevropské úrovni.

Od ekologů ale zazněly v reakci na dohodu už výtky. „Projaderné vlády z Británie, Francie a České republiky jsou odpovědné za rozmělnění dohody,“ uvedl v prohlášení rozeslaném novinářům Jan Haverkamp z Greenpeace. Testům vytkl, že nebudou nezávislé, nezahrnou všechny možné hrozby a jejich výsledky lidem neřeknou, zda jedny z možných cílů teroristů jsou opravdu chráněny či nikoli.



Vsetínská radnice staví novou kompostárnu

Vsetínská radnice staví novou kompostárnu za 54 milionů korun. Areál na zpracování biologicky rozložitelného odpadu o rozloze více než 1300 metrů čtverečních vzniká v lokalitě Poschla za čistírnou odpadních vod.

Na nákladech se z 90 procent podílejí evropské fondy. Kompostárna by měla být dokončena do Vánoc. Závod na zpracování biologicky rozložitelného odpadu bude zázemím pro fermentory.

Stroje, které slouží na přeměnu zbytků z údržby zeleně na substrát, již město pořídilo. Fungují v provizorních prostorách sběrného dvoru na Bobrkách.

Emise firem v EU loni stouply o tři procenta

Emise skleníkových plynů z průmyslu, který je zařazen do unijního systému obchodování s emisními povolenkami (ETS), loni stouply o tři procenta. Ukázala to konečná data Evropské komise. Emise vzrostly i v České republice. Většina zemí včetně ČR ale loni vyčerpala méně povolenek, než jim bylo pro tento rok přiděleno. V systému ETS je zahrnuto zhruba 12 tisíc podniků z Evropské unie a také Norska a Lichtenštejnska. V ČR je to 422 firem. Jedna emisní povolenka představuje tunu oxidu uhličitého (CO₂), kterou je možné vypustit do ovzduší.

Češi neumějí třídít baterie, léky a chemikálie

Drtivá většina obyvatel Česka (87 procent) třídí odpady, nejčastěji odnáší do speciálních kontejnerů PET lahve a skleněné lahve. Do smíšeného odpadu ale až pětina lidí vyhazuje mimo jiné také baterie, léky a chemikálie. Vyplývá to z výsledků výzkumu, ve kterém se na ekologické chování ptala společnost Ipsos Tamor na přelomu dubna a května 1003 respondentů.

Chování ve vztahu k životnímu prostředí se podle průzkumu liší především v závislosti na věku. Nejméně se k šetrnému zacházení se Zemí hlásí mladí lidé mezi 18 až 25 lety. Nejčastěji preferují balenou vodu před vodou z kohoutku a dovážené potraviny před lokálními. Jsou také nejméně ochotní nakupovat ekologicky šetrné výrobky a šetřit energií.

Na druhou stranu ale mladí lidé dávají častěji přednost výrobkům netestovaným na zvířatech, fair trade a recyklovaným produktům. Starší lidé častěji šetří energií, celkem se ke snaze ušetřit za elektřinu a topení přihlásilo 85 procent respondentů. Ochotny uskoknit se jsou v tomto ohledu častěji ženy. Stejně tak ženy častěji připlatí za výrobek, pokud je ekologicky šetrný.

V tomto ohledu se podle výsledků výzkumu Češi celkově nicméně moc nesnaží, rozhodně je připraveno zaplatit za takový produkt jen sedm procent obyvatel, spíše dalších 47 procent. Podobně je na tom populace ve snaze omezovat ve prospěch životního prostředí automobilovou dopravu. O omezení svých cest autem se kvůli ochraně přírody snaží 18 procent lidí, dalších 32 procent se k tomu hlásí „spíše“. Přitom hustota dopravy patří k oblastem životního prostředí, se kterými jsou Češi spokojeni nejméně.

Ministerstvo životního prostředí, odbor environmentálních a ekologických škod, vás zve na seminář, jehož obsahem a cílem je podpora a propagace Operačního programu Životní prostředí, zejména podporované oblasti 4.2 - Odstraňování starých ekologických zátěží.

Seminář je určen zejména potenciálním žadatelům a všem zájemcům o informace o této oblasti

a je spojen s exkurzí na lokalitu DEZA – LAHOS. Přednášející budou žadatelé z OPŽP.

Koná se 22. a 23. 6. 2011 v zasedací síni Magistrátu města Ostravy, Prokešovo náměstí 8, 729 30 Ostrava
ÚČAST NA SEMINÁŘI JE BEZÚPLATNÁ.

Účastníci se mohou v rámci semináře zúčastnit společenského večera po uhrazení 250 Kč.

Pořádající organizace: Vodní zdroje Ekomonitor spol. s r.o., Píšťovy 820, 537 01 Chrudim III,

fax: 469 682 310, kontaktní osoba: Olga Halousková, e-mail: olga.halouskova@ekomonitor.cz,

tel.: 469 682 303-5, 602 624 510. Stránky semináře: <http://www.ekomonitor.cz/seminare/2011-06-22#hlavni>

EK žene ČR k soudu kvůli chemické látce akrylaldehyd

Evropská komise žene Českou republiku před evropskou justici. Důvodem je skutečnost, že Praha ani přes varování z Bruselu nezařadila akrylaldehyd na seznam látek, které podléhají pravidlům o biocidních přípravcích. Už v polovině března Brusel oznámil s hrozbou sankcí, že mu v seznamu scházejí další dvě látky – flokumafen a tolylfluorid používané na ochranu dřeva. Novelu zákona o biocidech, která má nedostatky odstranit a zrychlit přepisování dalších chemikálií na seznam povolených biocidů, nyní projednává sněmovna.

Biocidní přípravky obsahují látky, jako je právě akrylaldehyd, které působí proti škůdcům v zemědělství. Mohou ale být nebezpečné také pro životní prostředí či pro zdraví lidí. Na trh se tak podle unijních norem mohou dostat jedině poté, co projdou příslušným testováním a také zapsáním účinné látky na seznam.

Česko ale podle komise tyto podmínky v případě akrylaldehydu ve stanovené lhůtě nesplnilo, a to i přesto, že ho na to komise opakovaně upozornila. Nyní se tak Praha bude muset bránit u Soudního dvora EU, kde jí v konečném důsledku hrozí pokuta. Sankce je ale udělována spíš jen ve výjimečných případech.

Aby se Česko vyvarovalo dalších sporů s EK, navrhla vláda v novele zákona o biocidech, aby napříště seznamy účinných látek nebyly součástí normy. Sněmovna s tím v prvním čtení novely koncem dubna souhlasila. Seznam povolených biocidních látek tak zřejmě bude nově obsahovat vyhláška vydávaná Ministerstvem zdravotnictví.

Biocidy se užívají při hubení škůdců a plevelů v zemědělství. V přílohách zákona jich je nyní podle důvodové zprávy 27. Potom, co bude novela platit, ministerstvo do vyhlášky zařadí podle evropské směrnice dalších 13 látek včetně akrylaldehydu, flokumafenu a tolylfluoridu. V následujících čtyřech letech může vzrůst celkový počet zařazených látek zhruba na 2000.

Pokud by nové účinné látky nebyly do české legislativy začleňovány, v České republice by nebylo možné uvádět na trh některé biocidní přípravky povolené v Evropské unii. Mohl by jich být nedostatek, vznikly by překážky ve volném obchodování s těmito výrobky v EU.

EU zakáže kadmium ve špercích či pájkách

Od prosince bude ve špercích, pájkách a plastech v Evropské unii až na výjimky zakázáno používání kadmia. Oznámila to Evropská komise. Důvodem jsou možná zdravotní rizika, kterým mohou být lidé při styku s touto toxickou látkou vystaveni.

Zákaz souvisí s tím, že zejména v dovážené bižuterii experti zjistili vysoký obsah této karcinogenní látky. Výjimku u šperků, kde by mohla hrozit rizika při styku s pokožkou nebo při olizování, budou mít pouze starožitné výrobky.

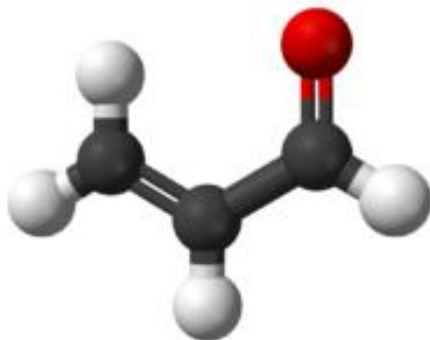
Kromě šperků se bude zákaz vztahovat také na pájky a na plasty, které se používají při spojování materiálů. Zde může být nebezpečné vdechování plynů, které se uvolňují při spojovacím procesu.

„Zákaz používání kadmium ve šperkařství ochrání spotřebitele, zejména děti. Je přínosem rovněž pro životní prostředí, neboť díky plastům bez kadmia se sníží znečištění. Opatřením se podpoří recyklace odpadu z PVC, což znamená výrazný pokrok v úsilí o úspory zdrojů,“ podotkl k tomu eurokomisař pro životní prostředí Janez Potočnik.

Brusel kritizuje Slovensko kvůli pravidlům o odpadech

Evropská komise kritizovala Slovensko kvůli směrnici o odpadech. Slovensko stejně jako pět dalších zemí EU totiž neinformovalo Brusel, zda tuto normu převedlo do své legislativy. Hrozí mu teď, pokud situaci do dvou měsíců nezmění, že by mohlo skončit před evropskou justicí.

Slovensko, Francie, Maďarsko, Lucembursko, Lotyšsko a Slovinsko měly na převedení směrnice, která zavádí zásady nakládání s odpady, čas do konce loňského roku. Směrnice stanovuje pravidla, jak by měly státy EU přistupovat k odpadovému hospodářství. Zavádí zejména princip, že za nakládání s odpadem platí znečišťovatel.



Británie chce snížit skleníkové emise do roku 2025 o polovinu

Británie sníží emise skleníkových plynů do roku 2025 o polovinu oproti roku 1990. V úterý večer to v parlamentu oznámil britský ministr energetiky a klimatickou změnu Chris Hune. Je to nejambicióznější cíl mezi průmyslově vyspělými zeměmi. Británie už před třemi lety přijala zákon, který ji zavazuje snížit emise kyslíčnicku uhličitého o 80 procent do roku 2050 a nařizuje vládě připravovat pětileté „zelené“ rozpočty. Huhne oznámil střednědobý závazný cíl, který je však vázán na pokrok i v Evropské unii. Součástí návrhu je totiž revize v roce 2014. Pokud bude snižování emisí v dalších členských zemích EU výrazně zaostávat za Británií, Londýn své záměry zmírní.

Británie patří v posledních letech k nemnoha členským státům EU, které prosazují ještě větší omezení emisí CO₂, než platí nyní. EU zatím případné změny váže na globální dohodu, která by zahrnovala i největší producenty CO₂, tedy USA a Čínu.

V roce 2010 byly britské emise kyslíčnicku uhličitého o 25 procent nižší než v roce 1990. Snížení o polovinu má nastat v letech 2023 až 2027. Půjde o poměrně velký skok, protože v předcházejících pěti letech by měly být britské emise nižší o 35 procent oproti roku 1990.

Indonésie vyhlásila moratorium na těžbu dřeva

Indonéský prezident Susilo Bambang Yudhoyono podepsal dvouleté moratorium na udělování povolení ke kácení stromů a dalším aktivitám v původních pralesích. Jde o součást miliardové ekologické dohody s Norskem, informuje agentura Reuters. „Prezident podepsal příkaz, na jehož základě bude zastaveno vydávání povolenek (k činnosti) v pralesích a rašeliníštích na příští dva roky,“ potvrdil prezidentův poradce v otázkách klimatických změn Agus Purnomo. Opatření se týká 64 milionů hektarů.

Kampaň Biopaliva frčí

Nezisková organizace CZ Biom – České sdružení pro biomasu chce české řidiče naučit jezdit na levnější biopaliva. Pomoci jí má kampaň Biopaliva frčí. Spotřeba biopaliv v Česku sice stoupá, mají ovšem i svá rizika a nelze je používat ve všech autech. Propagace má zlepšit povědomí o kapalných biopalivech, sdělil manažer kampaně Jiří Trnka. Kampaň začala v areálu firmy Tereos TTD v Dobrušce na Mladoboleslavsku, která jako jediná v Česku vyrábí biolih nebo palivo E85. Kampaň je určena pro širokou veřejnost. Hlavním zdrojem informací bude webová prezentace www.biopalivafrci.cz. „Web chce být otevřený diskusi, je tam samostatné diskusní fórum, které bude propojeno s Facebookem. Na dotazy veřejnosti budou odpovídat odborníci z neziskové organizace,“ řekla manažerka komunikace CZ Biom Markéta Černá.